

Gelecek Aylara/Gelecek Yıllara Ait Giderler de Enflasyon Düzeltmesi

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	E-67854564-105[1741-9497]-219334
Tarih	21.04.2025

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Defterdarlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : E-67854564-105[1741-9497]-219334

21.04.2025

Konu : Gelecek Aylara/Gelecek Yıllara Ait Giderler de Enflasyon Düzeltmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, 31/12/2023 tarihli bilançonuzun enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucu "180-Gelecek Aylara Ait Giderler" ve "280-Gelecek Yıllara Ait Giderler" hesaplarında oluşan düzeltme farklarının 2024 yılında ilgili gider hesaplarına kaydedilip kaydedilmeyeceği hususunda Defterdarlığımız görüşünü talep ettiğiniz anlaşılmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- Mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasında, "*A)Malî tablolarda yer alan parasal olmayan kıymetler aşağıdaki hükümlere göre enflasyon düzeltmesine tâbi tutulur.*

...

2.Bu maddenin uygulanmasında;

a) Parasal olmayan kıymetler; parasal kıymetler dışındaki kıymetleri,

b) Parasal kıymetler; Türk Lirasının değerindeki değişimler karşısında nominal değerleri aynı kaldığı halde satın alma güçleri fiyat hareketlerine göre ters yönde değişen kıymetleri (Yabancı paralar da parasal kıymet olarak dikkate alınır.),

...

3.Düzeltilme işleminde aşağıdaki tarihler esas alınır:

...

b) İlk madde ve malzeme, ticari mallar, yarı mamul ve mamul stokların maliyetine dahil edilen unsurlar, yıllara sarî inşaat ve onarım işlerinde maliyeti oluşturan unsurlar, gelecek aylara ve yıllara ait giderler, maddî duran varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, maddî olmayan duran varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, özel tükenmeye tâbi varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, yıllara sarî inşaat ve onarım hakedişleri, haklar ve şerefiyeler için; defterlere kayıt tarihi (Bunlara mahsuben verilen veya alınan parasal olmayan avanslar, ödeme veya tahsil tarihinden mahsup tarihine kadar düzeltilir.).

...

7.Enflasyon düzeltmesi uygulanmayan bir hesap döneminden sonra enflasyon düzeltme şartlarının yeniden oluşması halinde; enflasyon düzeltmesi yapılan en son dönemden başlamak üzere enflasyon düzeltmesi yapılır. Bu şekilde belirlenen geçmiş yıl kârı vergiye tâbi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez. ...",

- Geçici 33 üncü maddesinde, "...

31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

...

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir."

hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, 2023 hesap dönemi sonuna ve düzeltme şartlarının gerçekleşmesine/varlığına bağlı olarak (geçici vergi dönemleri dâhil) izleyen hesap dönemlerine ilişkin olarak enflasyon düzeltmesine tabi

tutulacak mali tablolar ile yapılacak düzeltme işlemlerinin usul ve esasları 555, 560 ve 563 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiş, 165, 170, 175, 176 ve 181 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinde de enflasyon düzeltmesi uygulaması ile ilgili ilave düzenlemeler/açıklamalar yapılmış olup, 176 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinin "10.2. Gelecek dönemlere ait giderler" başlıklı bölümünde; "555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin ekinde yer alan listelerde parasal olan ve olmayan kıymetler listelenmiş, "180 Peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek döneme ait giderler" ve "280 Peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken gelecek yıllara ait giderler" parasal olmayan kıymet olarak sayılmıştır.

Dolayısı ile dönem sonu itibari ile söz konusu hesaplarda yer alan tutarların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması gerekmektedir.

...

Diğer taraftan, örnekteki gider hesaplarına aktarılan düzeltme farkı 2023 hesap döneminden kaynaklandığı için gider olarak dikkate alınmayacak, beyannamede kanunen kabul edilmeyen giderler kısmında gösterilecektir." açıklamaları yer almaktadır.

Bu bağlamda, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasından kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilmekte ve bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmamakta, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmemektedir.

Diğer taraftan, 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre, nevi itibarıyla iktisadi işletmelere dâhil bulunan kıymetlerden parasal ve parasal olmayan kıymetler bu Tebliğ eki listelerde (EK 1 ve EK 2), Tek Düzen Hesap Planında izlendikleri hesap kodları ile gösterilmek suretiyle, yer almakta olup, söz konusu listelerden parasal olmayan kıymetleri ihtiva eden (EK 2) listede "180 Peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek döneme ait giderler" ve "280 Peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken gelecek yıllara ait giderler" de bulunmaktadır.

Bunun yanı sıra, tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış olup, söz konusu Tebliğin Muhasebe Usul ve Esasları /V-Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları başlığı altında yer alan C-Hesap Planı Açıklamaları bölümünde;

"180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER Bu hesap, peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek döneme ait giderleri izlemek için kullanılır.

İşleyişi: Gelecek aylarda ilgili gider ve maliyet hesaplarına borç kaydedilecek peşin olarak ödenen giderler, bu hesabın borcuna kaydedilir. Gelecek aylarda bu hesaba alacak verilmek suretiyle ilgili gider hesabına aktarılır.

280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER Bu hesap, peşin ödenen ve cari dönem içinde ilgili gider hesaplarına kaydedilmemesi gereken, gelecek yıllara ait giderleri izlemek için kullanılır.

İşleyişi: Gelecek yıllarla ilgili gider ve maliyet hesaplarına borç kaydedilecek olan peşin ödenen giderler bu hesabın borcuna kaydedilir. ilgili hesap dönemlerinde bu hesabın alacağı karşılığında dönen varlıklardaki "Gelecek Aylara Ait Giderler" hesabına gerekli aktarmalar yapılır. "

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, gelecek bir hesap dönemine ait olarak peşin ödenen giderlerin izlendiği "180- Gelecek Aylara Ait Giderler" ve "280- Gelecek Yıllara Ait Giderler" hesaplarının, esas itibariyle, enflasyon düzeltilmesi uygulamasında "parasal olmayan kıymet" olarak kabul edilmesi ve düzeltmeye tabi tutulması gerekmektedir.

Ayrıca, enflasyon düzeltme farkı ihtiva eden 280 No.lu hesabın, 180 No.lu Hesaba aktarımının, enflasyon düzeltme farkı da dikkate alınarak (alt hesapta izlenecek şekilde) yapılmasının yanı sıra, enflasyon düzeltme farkı ihtiva eden 180 No.lu hesaptan ilgili gider hesabına aktarımların da enflasyon düzeltmesi farkı dahil tutar üzerinden yapılması icap etmektedir.

Öte yandan, parasal olmayan kıymet mahiyetindeki söz konusu hesapların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucu oluşan farklardan 2023 hesap döneminden kaynaklanan kısmının, gider olarak dikkate alınmaması, beyannamede kanunen kabul edilmeyen giderler kısmında gösterilmesi gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelveğe uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

